

Communicatiestrategie Donorregister 2024-2026

Aanleiding

Sinds 1 juli 2020 is de gewijzigde donorwet van kracht. Dit betekent dat sprake is van een Actief Donorregistratiesysteem (ADR) en iedere ingezetene vanaf 18 jaar in het Donorregister staat.

De overheid stuurt niet op een bepaalde keuze van burgers, want elke keuze in het Donorregister is even goed. Wel moet de overheid ervoor zorgen dat door middel van informatie- en communicatieactiviteiten iedereen een *geïnformeerde en bewuste* keuze kan maken. Daarbij wordt de overheidscommunicatie conform de wettelijke uitgangspunten vormgegeven.

Wettelijke uitgangspunten voor de communicatie

Artikel 33 van de gewijzigde Wet op de orgaandonatie (Wod) draagt de minister op te zorgen voor informatievoorziening over het ter beschikking stellen van organen. In het Besluit orgaandonatie (artikel 8) is vervolgens bepaald dat de minister erin voorziet dat, zowel in papieren vorm als digitaal, kosteloos informatie beschikbaar is. Tot slot bepaalt het Besluit dat daarbij (tenminste) moet worden voldoen aan:

1. verstrekking van informatie op verschillende niveaus van de Nederlandse taal;
2. verstrekking van informatie op een wijze waardoor deze toegankelijk is voor personen met een beperking;
3. verstrekking van informatie in andere talen, waaronder in ieder geval de Engelse taal;
4. bevordering van informatieverstrekking op scholen aan de hand van op de doelgroep afgestemde informatie.

Het blijft de komende jaren van belang – en ook wettelijk voorgeschreven – dat de overheid c.q. de minister van VWS het algemeen publiek informeert over de donorregistratie en orgaandonatie¹. De vraag hoe deze *structurele communicatie* de komende jaren er uit gaat zien, wordt door deze communicatiestrategie beantwoord. In de strategie wordt ingegaan op welke *inhoudelijke boodschap* het ministerie van VWS wilt communiceren én met welke *doelgroep* op welk *moment*. Ook wordt toegelicht welke taken bij het ministerie

¹ Overal waar in dit document orgaandonatie staat dient ook weefseldonatie gelezen te worden.

van VWS liggen en welke communicatieactiviteiten het ministerie, al dan niet gedeeltelijk, delegeert aan andere organisaties zoals het CIBG en de Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS). We streven expliciet naar onderlinge samenhang tussen en daarmee versterking van de activiteiten van het ministerie van VWS, CIBG en NTS, maar bijvoorbeeld ook met gemeenten.

In dit document gaat het alleen over de communicatiestrategie van het Donorregister in het kader van de Wet op de orgaandonatie (Wod). Het heeft dus geen betrekking op de informatieverstrekking over andere lichaamsmaterialen zoals stamcellen of bloed.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Datum
31 mei 2023

Doelstelling communicatie

We zijn ervan overtuigd dat goede communicatie een belangrijk instrument is voor het laten welslagen van de doelen van de donorwet. De manier waarop we communicatie inzetten, bepaalt namelijk ook de uitkomst: Willen wij mensen alleen informeren, willen wij ze aan het denken zetten of zelfs stimuleren om een bepaald gedrag te laten zien? In het communicatieplan 2021 is hierover het volgende opgenomen:

"Het [...] kan gesteld worden dat de burger essentiële informatie wordt onthouden als onvermeld blijft wat het doel en achtergrond van de Wet op de orgaandonatie is: het bevorderen van orgaan- en weefseldonatie omdat er een groep mensen is met orgaanfalen en/of een aandoening waarvoor orgaan- respectievelijk weefseltransplantatie de geïndiceerde medische behandeling is. [...] Het zal in voorlichtingsactiviteiten een uitdaging zijn om deze balans te vinden, maar het kan wel. Bijvoorbeeld door transparant te zijn over beide doelstellingen van de wet, door empathisch taalgebruik te hanteren en – binnen redelijke grenzen – expliciet ruimte te laten voor andere opvattingen."

Uitgangspunt 'gebalanceerd en respectvol'

In lijn met bovenstaande kiezen wij als uitgangspunt voor een *'gebalanceerde en respectvolle'* informatieverstrekking door alle drie organisaties (ministerie van VWS, NTS, CIBG) aan zowel het algemeen publiek als specifieke doelgroepen.

'Gebalanceerd' betekent dat de burger algemene informatie over orgaandonatie en het proces van registreren moet kunnen vinden. Hierbij wordt getracht alle aspecten te belichten waarbij zowel de voor- als nadelen van een keuze worden benoemd. *'Respectvol'* houdt in dat communicatie *redelijkerwijs* geen aanprijzend karakter zal hebben om daarmee niet de indruk te wekken dat een toestemming in het Donorregister de 'beste' keuze is. Redelijkerwijs omdat wij inzien dat het moeilijk is om te communiceren over orgaandonatie zonder ook nut-, noodzaak en toegevoegde waarde voor de volksgezondheid te benoemen. Maar respectvol betekent ook dat alle meningen over orgaandonatie even waardevol zijn en in de communicatie over het onderwerp ruimte moeten krijgen.

Heel concreet betekent dit dat de informatie vanuit het ministerie van VWS en het CIBG over het Donorregister en de keuzes hierin, op een zo neutraal mogelijke manier overgebracht zal worden. Dit is ons inziens nog steeds de meest passende houding voor een overheid die zoveel mogelijk ruimte wil bieden aan een diversiteit van opvattingen binnen de samenleving. De NTS hoeft zich minder strikt te houden aan de neutrale houding die de Rijksoverheid in acht neemt, zolang haar uitingen maar gebalanceerd en respectvol zijn. Zo krijgt de NTS in de

informatieverstrekking over het proces van orgaandonatie de ruimte om over de waarde van donatie te vertellen. Op die manier kan geloofwaardig worden benadrukt dat het bevorderen van orgaan- en weefseldonatie belangrijk is om mensen te helpen die op een orgaan of weefsel wachten.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Wat in communicatie uitingen niet meer zal terugkomen, zijn oproepen om burgers te motiveren zich als donoren te registreren, bijvoorbeeld om 'de wachtlijsten te verkorten', want dit vinden wij geen 'gebalanceerde' communicatie. Daarmee heeft het uitgangspunt van 'gebalanceerd en respectvol' informeren tot gevolg dat het ministerie van VWS initiatieven en evenementen die duidelijk wervend zijn, niet organisatorisch of financieel ondersteunt. We kiezen hiervoor omdat het *proces van registreren* begint bij het informeren in de breedste zin en elke (schijnbare) inmenging vanuit de overheid jegens de vrije keuze van burgers moet worden voorkomen.

Datum
31 mei 2023

Organisaties en personen die vanuit hun historie of visie een pro-donatie gevormde identiteit representeren, kunnen uiteraard hun verhaal vertellen. Het is juist mooi dat het onderwerp orgaandonatie op die manier leeft en mensen ondersteund worden die willen doneren (als we het bijvoorbeeld hebben over donatie bij leven).

Algemene communicatiedoelstellingen

De wettelijke bepalingen houden in dat de overheid alle burgers moet informeren over de donorwet inclusief alle aspecten rondom 'het beschikbaar stellen van organen en weefsel'. De communicatie moet daarbij worden afgestemd op de behoefte van zowel het algemene publiek als op specifieke doelgroepen. Dit vertaalt zich voor de periode 2024-2026 in de volgende primaire communicatiedoelstellingen²:

- 1) *het algemene publiek structureel blijven herinneren aan het Donorregister, dat zij daarin geregistreerd staan en dat zij (en hoe zij) deze registratie desgewenst op ieder moment kunnen veranderen;*
- 2) *het informeren van burgers voor wie de wet voor het eerst gaat gelden (18-jarigen en nieuw ingezetenen) over het Donorregister, dat zij (en hoe zij) daarin een keuze kunnen invullen en dat zij, als zij dat niet doen, uiteindelijk zullen worden geregistreerd met 'geen bezwaar tegen orgaandonatie'.*
- 3) *het beschikbaar houden, maken en aanbieden van betrouwbare en actuele informatie over (het proces van) orgaan- en weefseldonatie.*

De informatievoorziening vanuit de overheid blijft een gezamenlijke inspanning van het ministerie van VWS, het CIBG en de NTS. Om duidelijkheid te creëren, worden navolgend de taken op communicatiegebied omschreven voor deze drie organisaties. Daarnaast blijft het nodig, om de samenwerking te zoeken met relevante maatschappelijke partijen net zoals tijdens de implementatie van de nieuwe donorwet. Het is van belang om het opgebouwde netwerk te onderhouden en waar nodig uit te breiden.

² Deze zijn onveranderd ten opzichte van het communicatieplan 2021 en worden derhalve verkort weergegeven. Voor meer informatie zie Kamerstuk 33506, nr. 44.

Aanpak Ministerie van VWS

Het ministerie van VWS is hoofdverantwoordelijk voor het verstrekken van informatie over de donorwet en het proces van het invullen van een keuze in het Donorregister aan het brede publiek én specifieke doelgroepen.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Communicatie voor het algemeen publiek

De afgelopen jaren zijn burgers uitgebreid geïnformeerd tijdens de implementatie van de nieuwe donorwet. Effectmetingen uit de voorgaande jaren laten zien dat het merendeel van de bevolking goede kennis heeft over de donorwet en het Donorregister³. Desondanks blijft herhaling van de boodschap en algemeen toegankelijke informatie een sleutel tot succes. Dit geschiedt onder andere via de website van de Rijksoverheid⁴. Daarnaast was in het verleden het inzetten van massa-mediale campagnes een gebruikelijk communicatiemiddel. In het voorjaar 2021 heeft de laatste massa-mediale informatiecampagne plaatsgevonden, en eind 2022/ begin 2023 heeft VWS doelgroepen specifieke campagnes gevoerd.

Datum
31 mei 2023

Omdat enerzijds het kennisniveau van het brede publiek de afgelopen jaren met meerdere massa-mediale campagnes verhoogd is, en anderzijds massa-mediale campagnes minder doeltreffend zijn als het gaat om de diverse (sub-)doelgroepen binnen de bevolking, zal het ministerie van VWS afwijkend van hetgeen in het communicatieplan 2021 staat, in de periode 2024-2026 *geen jaarlijkse massa-mediale campagne* initiëren.

In plaats van massa-mediale campagnes wordt per jaar ingezoomd op *een of meerdere specifieke onderwerpen rondom donorregistratie* die op dat moment leven bij een of meerdere doelgroepen. Hiertoe zal het ministerie van VWS tijdens reguliere overlegmomenten een keer per jaar het net ophalen bij samenwerkingspartners, belangenorganisaties en stakeholders in het veld. Naar gelang het onderwerp wordt door VWS bekeken welke organisaties opdracht krijgen om communicatie-activiteiten uit te voeren, in een aantal gevallen voorafgegaan door gericht onderzoek naar bestaande attitudes en kennisniveaus van de doelgroep(en) ten aanzien van die specifieke onderwerpen.

Afspraken met gemeenten

Tijdens de implementatie van de nieuwe donorwet is met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) afgesproken dat gemeenten burgers bij het aanvragen cq. de uitgifte van nieuwe ID-kaarten en rijbewijzen actief informeren over het Donorregister. Zo voldoet de overheid aan haar wettelijke verplichting om burgers tenminste om de 10 jaar te herinneren aan het Donorregister en de keuzes hierin. Hiervoor hebben gemeenten een structureel bedrag ontvangen waarmee ze in staat worden gesteld om informatiemateriaal (met name folders) aan burgers beschikbaar te stellen.

Vanaf 2024 zal het ministerie van VWS samen met de VNG nagaan op welke wijze gemeenten nog meer ondersteund kunnen worden in de opdracht burgers te informeren.

Communicatie voor jongeren en nieuw ingezetenen

Conform de tweede communicatiedoelstelling is voor het ministerie van VWS de bijzondere taak weggelegd om specifiek die personen te informeren voor wie de

³ Gepubliceerd op

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/campagnes/campagneresultaten-2020>.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/orgaandonatie-en-weefseldonatie>

donorwet voor het eerst gaat gelden, namelijk jongeren en nieuw ingezetenen. Het ministerie hecht bijzondere waarde eraan dat deze twee groepen goed op de hoogte zijn van de donorwet en de consequenties van een registratie in het Donorregister.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Datum
31 mei 2023

Uit eerder onderzoek is echter gebleken dat deze groepen minder goed worden bereikt met algemene communicatie vanuit de Rijksoverheid. Daarom wordt de vormgeving van de communicatieactiviteiten aangepast aan de doelgroep. Naast passende alternatieven in de communicatie uitingen (taal en vorm), wordt ook gebruik gemaakt van het netwerk aan belangenorganisaties en stakeholders dat tijdens de implementatie van de nieuwe donorwet is opgebouwd om deze groepen te bereiken.

Jongeren

Ieder jaar worden ongeveer 180.000 jongeren 18 jaar oud en is de donorwet vanaf dat moment op hen van toepassing. Uit onderzoek is gebleken dat jongeren redelijk goed op de hoogte zijn van de donorwet en het Donorregister. Het percentage jongeren dat een actieve keuze invult in het Donorregister is echter aanzienlijk lager dan andere leeftijdsgroepen terwijl de meerderheid positief denkt over orgaandonatie⁵. De voornaamste reden waarom jongeren geen actieve keuze hebben ingevuld in het Donorregister: Zij zijn met andere dingen bezig, hebben geen tijd om een keuze in te vullen en stellen het uit (inertie). Op zich is hier niks mis mee want de wetgever heeft bepaald dat 'geen bezwaar' een volwaardige optie is. Aangezien de meeste jongeren weten dat niet reageren op de brieven vanuit het Donorregister 'geen bezwaar' en daarmee toestemming betekent, kan het ook overeenkomen met de wens van die jongeren. Toch biedt een expliciete keuze nu eenmaal meer duidelijkheid (aan nabestaanden en artsen) dan een 'geen bezwaar' registratie. Juist bij jongeren die op 18-jarige leeftijd ineens veel beslissingen moeten nemen en zaken zelf moeten regelen, blijft het daarom van belang om de relevantie van een duidelijke keuze over orgaandonatie over het voetlicht te brengen. De uitdaging in de communicatie voor jongeren ligt daarom niet bij de kennisoverdracht, maar bij het aanzetten tot gedrag - de stap overbruggen tussen 'willen' en 'doen' (intention-behavior-gap).

Het ministerie van VWS heeft eind 2022 een jongerencampagne gevoerd, gericht op 18 tot 23-jarigen met als (communicatie)doelstelling jongeren eraan te herinneren dat zij in het Donorregister (komen te) staan en aanzetten tot het maken en invullen van een passende keuze. Deze campagne was effectief voor wat betreft het verhogen van het aantal actieve registraties en herkenning van het onderwerp donorregistratie⁶.

We willen voorkomen dat jongeren zich gaan ergeren aan een zich constant herhalende overheidscampagne gericht op 'hun' vindplekken, netwerk en socials want dit zou averechts kunnen werken. In de jaren 2024-2025 wordt vanuit het ministerie van VWS daarom geen jongerencampagne gevoerd. Echter, omdat we weten dat jongeren het druk hebben en ze 'vergeten' een keuze in te vullen, zullen wij ze wel regelmatig moeten herinneren aan het Donorregister. Het onderwerp is daarom toegevoegd aan de Rijksoverheid-website "18 jaar worden: wat moet ik regelen?" met daarbij links naar het Donorregister. Ook bij het uitgifte loket van de gemeente voor een rijbewijs/ID-kaart of paspoort kunnen jongeren, net als iedere burger, een informatiefolder over het Donorregister krijgen.

⁵ Motivaction 2022

⁶ DVJ Insights 2023 (zie bijlage Kamerbrief).

Een ander belangrijk communicatiemiddel dat nog in uitwerking is, is een herinneringsbrief van het Donorregister aan jongeren op 21-jarige leeftijd indien zij nog geen actieve keuze hebben geregistreerd. Een dergelijke herinneringsbrief zal voor het eerst in 2025 verstuurd kunnen worden⁷, dus 3 jaar na de laatste jongerencampagne.

Daarnaast wordt aan de NTS opdracht verstrekt om de voorlichtingsactiviteiten op school aan de 16- en 17-jarigen structureel verder uit te bouwen om te waarborgen dat herkenning en activatie op een voldoende niveau blijven. De concrete uitwerking hiervan volgt verderop onder het kopje 'NTS'.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Datum
31 mei 2023

We houden ook bewust de mogelijkheid open om vanaf 2026 weer een op jongeren gerichte media-campagne uit te voeren. We vinden het belangrijk om jongeren vanuit de overheid te blijven informeren en willen ook voorkomen dat de kennis over de donorwet en het Donorregister bij jongeren wegzakt. Voor de zomer 2025 zal daarom verkennend onderzoek worden of en wanneer een nieuwe voorlichtingscampagne voor jongeren wenselijk is.

Nieuw ingezetenen

Nieuw ingezetenen zijn burgers die recent in Nederland zijn komen wonen (gemiddeld rond de 130.000 mensen per jaar). Ongeveer een kwart daarvan zijn Nederlanders die terugkomen uit het buitenland, maar de grootste groep betreft personen met een andere nationaliteit die zich voor het eerst vestigen in Nederland. Drie jaar nadat nieuw ingezetenen in een Nederlandse gemeente zijn ingeschreven, krijgen zij een brief met daarin het verzoek om in het Donorregister hun keuze over orgaandonatie in te vullen. In het kader van de implementatie van de donorwet zijn alle nieuw ingezetenen voor het laatst in 2021 aangeschreven, daarom worden vanaf januari 2024, dus 3 jaar later, alle nieuw ingezetenen maandelijks aangeschreven.

De informatievoorziening over de donorwet voor nieuw ingezetenen gaat samen met een paar bijzondere uitdagingen. Zeer waarschijnlijk hebben deze personen niet alleen de gehele discussie in de aanloop naar de wetswijziging en ook de implementatiefase van de nieuwe donorwet gemist. De doelgroep is ook zeer divers qua leeftijd, etnische en culturele achtergrond, taalbegrip en -gebruik. Daarnaast is het aannemelijk dat de Nederlandse wetgeving rondom donorregistratie behoorlijk afwijkt van het herkomstland aangezien Nederland een van de weinige landen wereldwijd is waar een opt-out systeem van toepassing is. Voor sommige nieuw ingezetenen zal orgaandonatie een onbekend onderwerp zijn. Het bespreekbaar maken kan hierdoor als moeilijk worden ervaren. In het slechtste geval komen nieuw ingezetenen uit landen waarbij het onderwerp orgaandonatie in verband wordt gebracht met het criminele circuit. Kortom: Deze groep heeft waarschijnlijk nog vrijwel geen kennis over zowel het Donorregister als over orgaandonatie. De overheid staat hiermee voor de uitdagende opgave om gerichte basisinformatie te verstrekken zodat deze personen tot een geïnformeerde en bewuste keuze kunnen komen zonder de indruk te wekken te sturen op een bepaalde keuze. Daarvoor moet intensief worden samengewerkt met belangenorganisaties en sleutelfiguren uit communities.

⁷ Om een soortgelijke brief te mogen versturen, is een wettelijke grondslag nodig. Deze kan worden geregeld via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) wat wel de nodige tijdsinvestering vraagt. We gaan ervan uit dat de AMvB in 2025 haalbaar is.

In de gerichte communicatieactiviteiten voor het jaar 2024 staat de doelgroep 'Nieuw ingezetenen' centraal. De concrete uitwerking van de communicatie activiteiten voor nieuw ingezetenen zal halverwege 2023 starten. Duidelijk is dat het CIBG een prominente rol gaat spelen in het aanschrijven van deze groep, daarnaast moeten we goed kijken welke kanalen de doelgroep gebruikt om hen goed te kunnen informeren. Dit zal samen met een externe partij worden opgepakt.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Datum
31 mei 2023

Aanpak Nederlandse Transplantatiestichting (NTS)

De NTS is in de praktijk het eerste aanspreekpunt voor de inhoudelijke informatievoorziening rondom orgaan- en weefseldonatie op basis van artikel 33 Wet op de Orgaandonatie (Wod) met als doel het kennis- en bewustwordingsniveau van mensen te bevorderen. Dit doet de NTS in opdracht van VWS conform de gestelde beleidskaders waarbij de contouren in het NTS jaarplan vastgesteld worden. Voor de publieksvoorlichting heeft de NTS jaarlijks een budget binnen de instellingssubsidie die ze van VWS ontvangt. Concreet omvat de publieksvoorlichting de informatieverstrekking aan het algemeen publiek én specifieke doelgroepen (met name educatie voor jongeren op scholen).

De NTS opereert zelfstandig waar het gaat om informatieverstrekking rondom orgaan- en weefseldonatie en het beantwoorden van pers- en burgervragen. De NTS heeft de blijvende opdracht om laagdrempelig bereikbaar zijn voor vragen van burgers over donatie en transplantatie, onder anderen via de Donorinfolijn. Mogelijk worden in het kader van 'digital first' in de toekomst laagdrempelige digitale middelen toegevoegd⁸. De NTS als kennisorganisatie is als geen ander geschikt om zich te richten op doelstelling 3 van de primaire communicatie doelstellingen: het beschikbaar houden, maken en aanbieden van betrouwbare en actuele informatie over (het proces van) orgaan- en weefseldonatie. Daarbij ziet de NTS haar rol als de organisatie die mensen informeert en hiermee bevordert dat ze een bewuste keuze kunnen maken in het Donorregister én deze keuze delen met hun naasten. Uitgangspunt bij alle activiteiten is dat de NTS zorgt voor een 'gebalanceerde informatieverstrekking' aan alle mensen.

Voorlichting Jongeren

Een specifieke doelgroep waar de NTS in de lead is, zijn jongeren onder de 18 jaar. Bij de educatie over een onderwerp als orgaandonatie en transplantatie gaat het om het vergroten van bewustwording en meningsvorming. Het is de voorbereiding op het meerderjarig worden, waarna jongeren gevraagd worden om een keuze te maken betreffende de registratie in het Donorregister. Door goede voorlichting voorkom je dat jongeren worden 'overvallen' door het onderwerp. De NTS heeft jarenlange ervaring met voorlichting aan jongeren, bijvoorbeeld via gastlessen op scholen en de online lesmodule Donorwise. We zetten daarom in op het continueren van de jongeren educatie door de NTS en willen er nog meer kracht bij zetten door het aanbod te vergroten.

Een eerste stap hierin zijn de gastlessen op scholen. Nu worden er jaarlijks ongeveer 3.000 gastlessen ingekocht door de NTS. Voor de periode 2024-2026 zal

⁸ De NTS gaat informatie en voorlichting insteken vanuit het principe 'digital first', omdat zich het leven van mensen, en zeker jongeren, steeds meer online afspeelt en informatie online toegankelijk moet zijn.

aan de NTS opdracht worden gegeven om gastlessen *naar behoefte* in te kopen. We verwachten dat hiermee het aantal gastlessen in omvang toeneemt.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Aanpak CIBG

Datum
31 mei 2023

Het CIBG beheert de website Donorregister op zowel technisch als ook inhoudelijk gebied. Op de website wordt informatie gegeven over de donorwet, hoe mensen een keuze kunnen maken en deze kunnen invullen, bekijken of veranderen. Daarnaast kunnen mensen via de website hun keuze digitaal invullen. Ook cijfers over het invullen van een keuze zijn te vinden op de website. Transparantie in de cijfers over donorregistraties zien wij als een middel om een gebalanceerd beeld te schetsen over de keuzemogelijkheden van burgers. Ook dient deze spiegelinformatie vaak als bron voor persberichten over het registratiegedrag van de Nederlanders. Het is daarom een van de taken van het CIBG om de website Donorregister.nl up-to-date te houden zodat alle burgers informatie kunnen vinden over het Donorregister en de donorregistraties.

Daarnaast is het CIBG in de lead voor de brieven die verstuurd worden aan burgers over hun registratie in het Donorregister. Om zeker te weten dat burgers, en met name 18-jarigen en nieuw-ingezetenen, de informatie in de brieven begrijpen en zich aangesproken voelen om een keuze in te vullen, zal het CIBG de effectiviteit van de brieven regelmatig evalueren. Het gaat dan met name om hoe de boodschap voor het invullen van een actieve keuze wordt overgebracht in de brieven, of de vraag of de brieven in papieren vorm moeten blijven bestaan of dat bijvoorbeeld een digitale versie van het donorformulier voldoende is. Heel concreet betekent dit voor de doelgroep nieuw ingezetenen, dat 2 jaar na het opstarten van het brievenproces (dus in 2026) vanuit het CIBG een aanbeveling moet komen of dit proces passend en doelmatig is voor deze doelgroep.

Het CIBG blijft daarnaast op de achtergrond aanwezig als vraagbak voor de door de NTS beheerde Donorinfolijn, waar het vragen betreft die specifiek gaan over het Donorregister en donorregistratie. Het uitgangspunt 'alle informatie op één plek voor de burger' zal gehandhaafd blijven voor de telefonische bereikbaarheid.

Verantwoording en onderzoek

Net zoals tijdens de implementatie voor de nieuwe donorwet, zal periodiek gemeten worden wat de kennis, houding en het gedrag is van het publiek ten aanzien van donorregistratie en orgaandonatie.

Evaluatie Wet op de orgaandonatie vanaf 2023

Een eerste grote ijkpunt zal al in 2023 plaatsvinden. In Q3 begint het evaluatieonderzoek naar de effecten van de Wet op de orgaandonatie. In dit onderzoek, dat door een externe partij wordt uitgevoerd, worden zowel aspecten als perceptie en attitudes van het brede publiek als ook de ervaringen van zorgprofessionals meegenomen.

We willen en kunnen niet vooruitlopen op de resultaten van dit omvangrijke onderzoek, maar zullen te zijner tijd eventuele aanbevelingen voor de inrichting van de overheidscommunicatie uiteraard meenemen.

Vanaf 2024: Panelonderzoek

Om te waarborgen dat we weten wat het kennisniveau is van de Nederlandse bevolking over het Donorregister, wordt om het jaar een panelonderzoek uitgevoerd door een extern bureau. Hierbij worden verschillende doelgroepen apart in kaart gebracht. Doelstelling is om te bekijken of en welke informatie- en communicatie activiteiten per doelgroep nodig zijn. Mocht blijken dat opschaling nodig is in de informatievoorziening, kan dit op korte termijn middels de jaarlijkse communicatieplannen gebeuren. Bij grotere wijzigingen, zoals de noodzaak voor een brede publiekscampagne, zal de communicatiestrategie onder de loep worden genomen.

We willen de Kamer tenminste jaarlijks informeren over de communicatieactiviteiten en de bevindingen uit het panelonderzoek.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Geneesmiddelen en
Medische Technologie

Datum
31 mei 2023